

Vážení zákazníci,

dovolujeme si Vás upozornit, že na tuto ukázkou knihy se vztahují autorská práva, tzv. copyright.

To znamená, že ukáзка má sloužit výhradně pro osobní potřebu potenciálního kupujícího (aby čtenář viděl, jakým způsobem je titul zpracován a mohl se také podle tohoto, jako jednoho z parametrů, rozhodnout, zda titul koupí či ne).

Z toho vyplývá, že není dovoleno tuto ukázkou jakýmkoliv způsobem dále šířit, veřejně či neveřejně např. umístováním na datová média, na jiné internetové stránky (ani prostřednictvím odkazů) apod.

redakce nakladatelství BEN – technická literatura
redakce@ben.cz

6 DĚDĚNÍ 2

Doposud jsme používali jen existující třídy. Nyní bychom chtěli na příkladu teplotního čidla LM75 popsat, jak se navrhuje vlastní třída.

6.1 NÁVRH VLASTNÍ TŘÍDY: TTF

Podobně jako výše nejprve v diagramu třídy a v části věnované rozhraní popíšeme, co nová třída umí. Teprve potom se budeme zabývat tím, jak je možno tyto schopnosti implementovat.

6.1.1 Vlastnosti nového zařízení

Výrobce National Semiconductor popisuje součástku v katalogovém listu (viz doprovodné CD) takto:

- LM75 je teplotní čidlo, AD převodník a digitální hlídač teploty s rozhraním I²C. Obvod LM75 je možno kdykoliv vyzvat k měření teploty. Teplotní hlídač s otevřeným kolektorem (drain) se aktivuje, když teplota překročí nastavitelnou hodnotu. Tento vývod může pracovat v režimu komparátoru („comparator“) nebo v režimu přerušování („interrupt“).
- Je možno naprogramovat jak prahovou teplotu poplachu T_{OS} , tak teplotu (T_{HYST}), při které se poplach opět vypne. Navíc je možno nastavené hodnoty T_{OS} a T_{HYST} přečíst. Obvod má tři vývody (A0, A1 a A2) pro nastavení adresy I²C. Při zapnutí snímače se nastaví režim komparátoru a T_{OS} se nastaví na 80 °C, T_{HYST} na 75 °C.

S tímto popisem výrobce je jasné, **co** snímač umí. Nyní můžeme popsat i uživatelské rozhraní pro třídu teplotního snímače TTF:

```
TTF:TI2cic
```

```
m_Tos: Double;
```

```
m_Thys: Double;
```

```
procedure Init(p_i2c: PI2c; icadr: Byte);
```

```
procedure SetTos (const value: Double);
```

```
function GetTos: Double;
```

```
procedure SetThys (const value: Byte);
```

```
function GetThyst: Double;
```

```
procedure ReadTemperature: Double;
```

6.1.2 Zavedení nové třídy

Jak můžeme třídu s těmito vlastnostmi implementovat?

Vyjdeme z toho, že jste otevřeli projekt, do kterého se má integrovat teplotní snímač (pokud ne, vytvořte nový projekt jako konzolovou nebo dialogovou aplikaci). Zaveďte do svého projektu pomocí File: **New** z karty **New** objektové galerie jednotku (Unit). Uložte novou unit nejlépe hned do C:\MSRDelphi\Units pod jménem TF.pas (teplotní čidlo).

Doplňte nejprve část pro rozhraní takto:

```
unit TF;

interface

uses I2C, I2Cic;
type TTf = class(TI2cic)
public
    procedure Init (p_i2c:PI2C; icadr: Byte);
    procedure SetTos(const Value: Double);
    function GetTos: Double;
    procedure SetThyst(const Value: Double);
    function GetThyst: Double;
    function GetTemperature: Double;
private
    property m_Tos: Double read GetTos
        write SetTos;
    property m_Thyst: Double read GetThyst
        write SetThyst;
    function BufferToReal
        (buffer: TbyteArray): Double
end;
```

V následující implementační části jednotky TF.pas najdete zdrojový text pro třídu TTf a její metody. Text je podrobně komentován, takže spolu s katalogovým listem pro teplotní snímač LM75 bude snadno srozumitelný. Přesto uveďme dopředu dvě poznámky:

- Metoda `Init (...)` byla v obou třídách `Tloexp` a `TAda` jednoduše zděděna od třídy `TI2cic` beze změn. To zde nejde, protože je navíc třeba do příslušných vlastností převzít normální hodnoty nastavené výrobcem.

```
m_Tos := 80;    // normální hodnoty při
m_Thyst := 75; // zapnutí snímače
```

Mimo to se přirozeně musí vyvolat metoda `Init(...)` ze základní (bázové) třídy. Musí se však nyní výslovně volat jako metoda základní třídy. To se dělá slovem `inherited`, což znamená „zděděný“.

```
procedure TTf.Init(p_I2C: PI2C; icadr: Byte);  
begin  
    inherited Init(p_I2C, icadr);  
    m_Tos := 80;  
    m_Thyst := 75;  
end;
```

Zde se tedy volá zděděná metoda `Init(...)`. Kdybychom vynechali slovo `inherited`, vyvolala by `Init` sama sebe! (S fatálním následkem nekonečného opakování!)

- Teploty se v čidle ukládají v 9bitovém formátu. Při teplotě například 23,5 °C je v prvním bajtu 23 a ve druhém bajtu je nahozen bit s nejvyšší vahou, protože za desetinnou čárkou je číslice 5, obsahuje tedy hodnotu 128. Při 23,0 °C by ve druhém bajtu byla 0. Z obsahů obou bajtů (v `buffer[0]` a `buffer[1]`) je tedy možno teplotu vypočítat následujícím způsobem, pokud teplota není záporná:

```
Tos := (buffer[0] * 2 + buffer[1] / 128) / 2;
```

Je-li teplota < 0 °C, (`buffer[0] < 128`), musí se první bajt napřed negovat

Tyto převody se provádějí ve funkci `BufferToReal (...)`.

Úplný Listing jednotky TF pro třídu TTf:

```
unit TF;  
  
interface                                // viz výše  
  
implementation  
  
const TEMPREG    = $00;    // registr teploty  
        TCONFREG  = $01;    // konfigurační registr  
        THYSTREG  = $02;    // registr pro Thyst  
        TOSREG    = $03;    // registr pro Tos  
  
function TTF.BufferToReal(buffer: TByteArray): Double;  
begin  
    if (buffer[0] > 127) then  
        begin  
            buffer[0] = - buffer[0] ;  
        end
```

```

        BufferToReal := - (buffer[0] * 2 - buffer [1] / 128) / 2;
    end
else
    BufferToReal := (buffer[0] * 2 - buffer [1] / 128) / 2;
end;

procedure TTf.Init(p_i2c: PI2C; icadr: Byte);
begin
    inherited Init(p_I2C, icadr);
    m_Tos := 80;
    m_Thyst := 75;
end;

procedure TTf.SetTos(const Value: Double);
var buffer: array[0..2] of Byte;
begin
    buffer[0] := TOSREG;           // nastavit registr pro Tos
    buffer[1] := Trunc(Value) ; // 1. bajt obsahuje hodnotu
    Wert
if Trunc(2*Value - 2*Trunc(Value) ) <> 0 then
    buffer [2] := $80 // Byte2 je $80, když Temp =.5
else
    buffer [2] := 0; // a $00, je-li Temp = .0
    WriteToIC(buffer, 3); // vyslat všechny 3 bajy
    WriteToIC(TEMPREG); // znovu nastavit registr teploty
end;

function TTf.GetThyst: Double;
var buffer: TByteArray;
begin
    SetLength(buffer, 2);
    WriteToIC(THYSTREG); // nastavit registr pro Tos
    ReadFromIC(buffer. 2); // číst teplotu (2 bajty)
    GetHyst:= BufferToReal(buffer);
end;

function TTf.GetTemperature: Double;
var buffer: TByteArray;
begin
    SetLength(buffer, 2);
    ReadFromIC(buffer, 2); // číst teplotu (2 bajty)

```

```
    GetTemperature := BufferToReal(buffer) ;  
end;  
  
end.
```

Protože novou třídu TTf pravděpodobně nebudeme chtít používat jen v tomto projektu, uložte soubor TF.pas nejlépe do adresáře C:\MSRmitDelphi\UNITS.

6.2 POUŽITÍ NOVÉ TŘÍDY TTf

Uvedeme ještě jeden příklad použití třídy TTf, abychom na něm ukázali, jak lze s novou třídou zacházet.

```
unit Temperaturdlg;  
  
interface  
  
uses  
    Windows, Messages, SysUtils, Classes, Graphics, Controls,  
    Forms, Dialogs, I2c, TF, StdCtrls, ExtCtrls, Buttons;  
  
type  
    TForm1 = class (TForm)  
        Timer1: TTimer;  
        EditTemp: TEdit;  
        EditTos: TEdit;  
        EditThyst: TEdit;  
        Label1: TLabel;  
        Label2: TLabel;  
        Label3: TLabel;  
        Label4: TLabel;  
        Label5: TLabel;  
        Label6: TLabel;  
        Label7: TLabel;  
        BitBtnAbbrechen: TBitBtn;  
        Bevel1: TBevel;  
        procedure Timer1Timer(Sender: TObject);  
        procedure FormCreate(Sender: TObject);  
        procedure BitBtnAbbrechenClick(Sender: TObject);  
        procedure OnClose(Sender: TObject; var Action:  
            TCloseAction);
```

```

    procedure EditTosOnEnter(Sender: TObject);
    procedure EditThystOnEnter(Sender: TObject);
    procedure EditThystOnExit(Sender: TObject);
    procedure EditTosOnExit(Sender: TObject);
private
    I2c1: TI2c;
    Tf1: TTf;
public
    { Public deklarace }
end;

var
    Form1: TForm1;

implementation

{$R *.DFM}

procedure TForm1.FormCreate(Sender: TObject);
var s: String;
begin
    I2c1:= TI2c.Create;
    I2c1.Init(1);
    Tf1:= TTf.Create();
    Tf1.Init(@I2c1, $96);
end;

procedure TForm1.Timer1Timer(Sender: TObject);
var s: String;
begin
    str(Tf1.GetTemperature:6:1, s);
    EditTemp.Text:= s;
    str(Tf1.GetTos:6:1, s);
    EditTos.Text:= s;
    str(Tf1.GetThyst:6:1, s);
    EditThyst.Text:= s;
end;

procedure TForm1.EditTosOnEnter(Sender: TObject);
begin
    Timer1.Enabled := False;
end;

```

```

procedure TForm1.EditThystOnEnter(Sender: TObject);
begin
    Timer1.Enabled := False;
end;

procedure TForm1.EditThystOnExit(Sender: TObject);
var temp: real;
    code: Integer;
begin
    Val(EditThyst.Text, temp, code);
    if code = 0 then Tf1.SetThyst(temp);
    Timer1.Enabled := True;
end;

procedure TForm1.EditTosOnExit(Sender: TObject);
var temp: real;
    code: Integer;
begin
    Val(EditTos.Text, temp, code);
    if code = 0 then Tf1.SetTos(temp);
    Timer1.Enabled := True;
end;

procedure TForm1.BitBtnAbbrechenClick(Sender: TObject);
begin
    Close;
end;

procedure TForm1.OnClose(Sender: TObject;
                                var Action: TCloseAction);
begin
    Tf1.Destroy;
    I2cl.Exit;
    I2cl.Destroy;
    Action := caFree // Odstranit formulář z paměti
end;

end.

```
